

Projectoproep tot het indienen van voorstellen voor ondersteuning van sociale doelgroepen voor het onderhoud en de verduurzaming van de verwarming

Op initiatief van de Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid, Zuhail Demir, en ter uitvoering van artikel 7.9.3/2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 bevat deze bijlage een oproep tot het indienen van projectsubsidieaanvragen voor het uitvoeren van een ondersteuningsproject voor sociale doelgroepen met betrekking tot het onderhoud en de verduurzaming van de verwarmingsinstallatie.

Algemeen kader

De shift naar duurzame verwarming in onze gebouwen tegen 2050 is een integraal onderdeel van de langetermijnrenovatiestrategie. Deze strategie moet het energiegebruik van het gebouwenpark fors doen dalen.

Deze shift bestaat uit een veelheid aan acties gaande van het energie-efficiëntere gebruik en de werking van huidige verwarmingsinstallaties op fossiele brandstoffen tot de begeleiding en stimulering van eigenaars naar de inschakeling van hybride verwarmingsinstallaties en installaties op volledig duurzame brandstoffen. In deze projectoproep leggen we de focus op het verhogen van de energie-efficiënte werking van de huidige verwarmingsinstallaties op fossiele brandstoffen door het verschaffen van begeleiding van sociale doelgroepen bij het uitvoeren van het onderhoud en de uitvoering van energiebesparende maatregelen met betrekking tot deze verwarmingsinstallaties.

Op dit moment bestaan er op Vlaams niveau reeds 3 instrumenten die ingezet kunnen worden bij de verduurzaming van bestaande verwarmingsinstallaties ingeschakeld voor de centrale verwarming van een gebouw, met name de geldende verplichtingen rond de keuring bij eerste in gebruik name, het periodieke onderhoud en de verwarmingsaudit van verwarmingsinstallaties. Deze verplichtingen zijn omschreven in het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van (centrale) stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater (het [Stooktoestellenbesluit](#)).

Door middel van een verplichte keuring bij opstart en de uitvoering van het periodieke onderhoud van centrale stooktoestellen uitgevoerd door erkende technici/vakmannen worden op dit moment deze toestellen al opgevolgd wat betreft hun goede (wat luchtverontreiniging betreft) en veilige (wat bijvoorbeeld CO-uitstoot betreft) staat van werking. Bijkomend levert dit periodieke onderhoud door de controle van de algemene staat van het toestel, de controle van de verluchting van het stooklokaal en de aanvoer van de verbrandingslucht, de controle van de juiste verbranding en de controle en de reiniging van de schouw of de rookgasafvoer een gemiddelde jaarlijkse energiebesparing op van 5 % of omgerekend 1160 kWh per particuliere woning voor een gemiddeld verbruik van 23 200 kWh op jaarbasis.

Een ander bestaand instrument van het Stooktoestellenbesluit is de verwarmingsaudit. Deze verwarmingsaudit is vanaf een bepaald vermogen van ketel verplicht periodiek uit te voeren.

De audit houdt een beoordeling in van het rendement van de ketel en van de ketelgrootte ten opzichte van de verwarmingsbehoeften van het gebouw. Bijkomend dient deze audit de eigenaar van het stooktoestel informatie op te leveren wat betreft de vervanging van de ketel,

wijzigingen van het verwarmingssysteem en alternatieve oplossingen die een significante energiebesparing kunnen realiseren en wat betreft de bestaande steunmaatregelen van de overheid of derden met het oog op de vervanging van oudere ketels.

Deze audit heeft door de gesuggereerde besparings- en vervangingsoplossingen een gemiddeld jaarlijks besparingspotentieel bij uitvoering van deze oplossingen van 20% of omgerekend 4640 kWh voor een particuliere woning met hetzelfde gemiddeld verbruik.

Deze potentiële energiebesparingen worden momenteel niet bereikt omdat het periodieke onderhoud en de verwarmingsaudit te weinig worden uitgevoerd. De inschatting is dat het periodieke onderhoud slechts in 1 op 2 van de centrale stooktoestellen regelmatig wordt uitgevoerd, bij de verwarmingsaudit ligt dit cijfer nog lager.

Tegelijkertijd blijkt uit studies dat in het Vlaams Gewest 15,1 % van de gezinnen of 430.000 gezinnen in totaal met een vorm van energiearmoede kampt. Deze gezinnen besteden ofwel een relatief te groot aandeel van hun beschikbaar inkomen aan energiekosten, bezuinigen vaak te fel op hun energiegebruik in vergelijking met gelijkaardige gezinnen waardoor hun comfort drastisch daalt of geven aan dat ze het financieel moeilijk hebben om hun woning voldoende te verwarmen.

Naast de ontwikkeling van nieuwe instrumenten zoals de databank verwarming die een gerichte opvolging van de uitvoering van de keuring, het periodieke onderhoud en de verwarmingsaudit moeten mogelijk maken, wenst de Vlaamse minister van Energie met deze projectoproep de structurele ondersteuning van deze sociale, kwetsbare doelgroepen bij het onderhoud en de verduurzaming van de verwarmingsinstallaties te stimuleren. De kwetsbare doelgroepen in deze projectoproep worden omschreven als de prioritairere doelgroepen die bij de energiehuizen in aanmerking komen voor een 0%-energielening of de doelgroep van de energiescan.

Deze structurele aanpak realiseren we door in te zetten op de concrete verbetering van de energie-efficiënte en veilige werking van de bestaande verwarmingsinstallaties in deze woningen en dit vanuit de bestaande structurele werking van de energiehuizen die verder uitgebreid wordt.

De energiehuizen zullen hierbij een coördinerende rol spelen door vanuit een samenwerking met lokale actoren een intensieve begeleiding te realiseren van deze kwetsbare groepen met betrekking tot het onderhoud van de verwarmingsinstallaties en de uitvoering van laagdrempelige energiebesparende maatregelen. De energiehuizen kunnen via deze projectoproep per gezin een premie ontvangen om in te zetten voor de praktische en de financiële ontzorging van deze gezinnen. Deze premie kan rechtstreeks tussen het energiehuis en de uitvoerende technicus betaald worden of tussen de eigenaar/huurder en de uitvoerende technicus.

Algemene voorwaarden

Enkel energiehuizen kunnen als promotor een subsidieaanvraag indienen. Dit gebeurt op basis van artikel 7.9.3/2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 waardoor de minister van Energie op basis van een projectoproep een subsidie kan verlenen aan de energiehuizen die een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten met de Vlaamse overheid als ze meewerken aan vernieuwende of experimentele projecten of inspelen op nieuwe regelgeving die aansluit bij de doelstellingen van het Vlaamse energiebeleid.

Het vernieuwende of experimentele karakter kan blijken uit:

1. de doelgroep tot wie het project zich richt, die onvoldoende door andere ondersteunende maatregelen opgevangen wordt;
2. de methodologische aanpak van het project;
3. de bevordering van de afstemming en de samenwerking met andere actoren die actief zijn in het energiedomein.

De energiehuizen kunnen voor de uitvoering samenwerken met niet-commerciële instellingen en/of publiekrechtelijke rechtspersonen. De promotor dient het projectvoorstel in, coördineert het project en draagt er de eindverantwoordelijkheid voor.

De steun voor een ondersteuningsproject voor sociale doelgroepen wat betreft het onderhoud en de verduurzaming van de verwarming wordt toegekend in de vorm van een subsidie voor personeels- en werkingskosten die direct en uitsluitend verbonden zijn aan het project.

Voor de bepaling van het subsidiebedrag geldt het volgende:

- Personeelskosten kunnen worden aanvaard voor maximaal 1 VTE op jaarbasis;
- Aanvaarde personeelskosten worden voor 100% gesubsidieerd;
- Voor algemene werkingskosten wordt een forfait van maximaal 15% van de subsidie voor de aanvaarde personeelskosten toegekend;
- Projectspecifieke werkingskosten (communicatiecampagnes, begeleidingstools, ...) kunnen ingediend worden mits de maximale totale subsidie na optelling van personeelskosten, algemene werkingskosten en investeringskosten niet wordt overschreden;
- De kosten gemaakt door de particulier (eigenaar/huurder) uit de sociale doelgroep voor het onderhoud en de realisatie van bijkomende energiebesparende maatregelen met betrekking tot de verwarmingsinstallaties kunnen worden ingebracht en dit a rato van gemiddeld 180 € forfaitair. Deze kosten dienen minimaal 78% van de totale subsidie voor de promotor te bedragen;
- Een ondersteuningsproject sociale doelgroepen onderhoud verwarming heeft een duur van maximaal drie jaar;

Budgettaire enveloppe

De globale subsidie-enveloppe voor deze oproep bedraagt 2 miljoen euro voor een werkingsperiode van 3 jaar.

Beleidsaccenten

Deze projectoproep geeft invulling aan de in het Regeerakkoord, in de Beleidsnota Energie 2019-2024 en in het VEKP (2021-2030) aangekondigde beleidsinitiatieven rond het vorm geven van een sociaal rechtvaardige energietransitie.

In het Energiearmoedeprogramma wordt dit verder geconcretiseerd en wordt de nadruk gelegd op de structurele bestrijding van energiearmoede via maatregelen die de energie-efficiëntie van de woningen van kwetsbare gezinnen verbeteren. Dit behelst een gerichte financiële steun voor energiebesparende maatregelen en een intensieve begeleiding van deze samenwerking. Hiertoe kunnen proefprojecten opgezet worden waarbij op basis van de gegevens verzameld tijdens de energiescans gerichte acties worden uitgevoerd voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen en dit onder coördinatie van de energiehuizen. Mits bewezen succes kunnen deze proefprojecten op termijn verder uitgebreid worden.

Deze oproep is gericht op het indienen van projectvoorstellen die bijdragen tot de volgende prioritaire beleidsdoelstellingen:

- Het verhogen van het aantal energiebesparende maatregelen bij sociale doelgroepen wat betreft de verwarmingsinstallatie door middel van proefprojecten waarbij sociale doelgroepen worden begeleid bij het uitvoeren van het periodiek onderhoud van de verwarmingsinstallaties en het sensibiliseren rond en het uitvoeren van maatregelen die de energie-efficiënte werking van deze verwarmingsinstallaties verbeteren.
- Maximale versterking van de coördinerende rol van de energiehuizen door het opzetten van een structurele samenwerking met lokale partners die al actief zijn rond energiescans en rond deze sociale doelgroepen met als doel wederzijdse versterking.

De te bereiken doelgroepen en aan te bieden dienstverlening

In het kader van deze oproep worden voorstellen van energiehuizen verwacht voor proefprojecten die voor de doelgroep kwetsbare gezinnen/sociale doelgroepen een begeleidingstraject voor de verduurzaming van de verwarming aanbieden en daarbij minstens de volgende diensten aanbieden:

- Het opzetten van een specifiek begeleidingstraject voor deze gezinnen met het oog op de realisatie van een periodiek onderhoud en het uitvoeren van een aantal energiebesparende maatregelen wat betreft de verwarmingsinstallatie. Dit begeleidingstraject kan bestaan uit de communicatie naar deze gezinnen toe, de praktische (naar technici toe) en inhoudelijke (naar gezinnen toe) ondersteuning wat betreft het uitvoeren van deze werkzaamheden en de uitwerking van een financiële ondersteuning van de gezinnen wat betreft de betaling van de kosten voor deze werken.
- Het opzetten van een regionale samenwerkingsvorm met lokale partners (vb. energiesnoeibedrijf, OCMW, SVK enz.) teneinde een maximale bundeling van ervaringen en krachten te bekomen met het oog op het bereiken van de sociale doelgroep.

De kwetsbare doelgroepen in deze projectoproep worden omschreven als de prioritaire doelgroepen die bij de energiehuizen in aanmerking komen voor een 0%-energielening of een energiescan. In totaal willen we met dit project 8000 gezinnen hebben bijgestaan.

De projectpromotor dient in de aanvraag aan te geven in welk geografisch werkingsgebied de dienstverlening zal worden aangeboden en hoe die zal worden gelinkt aan de werking van de energiehuizen.

De activiteiten waarvoor door de promotor minimaal resultaatsverbintenissen moeten worden voorgesteld

De promotor zal in zijn subsidieaanvraag minimaal voor volgende activiteiten concrete resultaatsverbintenissen voorstellen:

- Het creëren van promotiemateriaal dat gebruikmaakt van verschillende wervingsstrategieën aangepast aan de sociale doelgroep;
- De omvang van het werkingsgebied, overeenstemmend met bijvoorbeeld dat van een voor te stellen aantal energiehuizen;
- Het maximaal sensibiliseren en activeren van sociale doelgroepen om op basis van een begeleidingstraject het periodieke onderhoud van de verwarmingsinstallatie en enkele energiebesparende maatregelen te (laten) realiseren: praktisch, inhoudelijk en financieel;
- Het opzetten van samenwerkingen met lokale organisaties die zich bezighouden met specifieke sociale doelgroepen;
- De uit de geboden dienstverlening voortvloeiende realisatie van een minimumaantal uitgevoerde onderhoudswerken en energiebesparende maatregelen.

De minimale rapporteringsvereisten

De promotor rapporteert per trimester schriftelijk aan het VEKA over de realisatie van de vastgelegde resultaatsverbintenissen waarbij minimaal het volgende wordt gerapporteerd:

- Het aantal gezinnen dat persoonlijk wordt begeleid naar het uitvoeren van het periodieke onderhoud en energiebesparende maatregelen met betrekking tot de verwarmingsinstallatie met vermelding van al dan niet effectieve uitvoering van het onderhoud of deze maatregelen. Vanaf 2023 worden de attesten met betrekking tot het periodieke onderhoud geregistreerd en digitaal opgeladen in de databank attesten verwarming van het VEKA;
- Voor de twee voorgaande bijkomend;
 - o de woonplaats;
 - o de op basis van het totaal aantal uitgevoerde onderhoudswerken en of energiebesparende maatregelen te realiseren besparing, uitgedrukt in kWh;
- Een overzicht van de organisaties waarmee op het terrein wordt samengewerkt.

In het eindverslag, dat na afloop van de projecttermijn wordt ingediend, wordt naast de hiervoor vermelde rapportage eveneens een beknopt beleidsadvies opgenomen aangaande:

- De continuering en/of opschaling van de tijdens het project ontwikkelde werking:
 - o Positieve en negatieve leerpunten: aanpak, tijdsinvestering, verhouding kosten-baten, bijkomende noden,
- De mogelijke verdere optimalisatie van de dienstverlening van de energiehuizen op het vlak van begeleiding van sociale doelgroepen met betrekking tot de verduurzaming van de verwarming.

Opvolging van de projecten

Het VEKA zal voor dit project een begeleidingscomité samenstellen. De promotor zal op vraag van het begeleidingscomité schriftelijke toelichting verschaffen over de voortgang van het project.

Nadat de werkingsperiode van het project is afgesloten, wordt een eindverslag ingediend, met inbegrip van het financieel verslag.

Indiening van een subsidieaanvraag – uiterste indieningsdatum

Een promotor kan een aanvraag indienen door gebruik te maken van het specifieke aanvraagformulier voor deze oproep. Het gebruik van dit aanvraagformulier is verplicht. Het aanvraagformulier en de bijlage "projectbegroting" zijn beschikbaar op de website van het VEKA.

De ondertekende versie van het ingevulde aanvraagformulier en bijlage "projectbegroting" moeten uiterlijk op 28/02/2022 digitaal zijn bezorgd via bruno.moens@vlaanderen.be en dit ter attentie van:

Vlaams Energie- en Klimaatagentschap
Pilotproject premie verwarming sociale doelgroepen
Koning Albert II-laan 20 bus 17
1000 Brussel

Na de uiterste datum van indiening kunnen geen aanvragen meer worden ingediend in het kader van deze oproep. Er zijn dan ook geen wijzigingen meer mogelijk in de ingediende projectvoorstellen tenzij in het geval een aanvraag onontvankelijk blijkt en het VEKA de promotor alsnog de mogelijk biedt de subsidieaanvraag te vervolledigen (cf. infra 'beoordelingsprocedure en wijze van jurering').

Beoordelingsprocedure en wijze van jurering

Het VEKA beoordeelt na ontvangst van de subsidieaanvraag de ontvankelijkheid.

Elke aanvraag moet na ontvangst door het VEKA voldoen aan de in deze projectoproep opgenomen algemene voorwaarden.

De toetsing op het gebied van ontvankelijkheid houdt nog geen appreciatie in. Het betreft enkel een controle op de naleving van de deelnemingsvoorwaarden.

Binnen een week na ontvangst deelt het VEKA de promotor schriftelijk mee of het aanvraagdossier al dan niet ontvankelijk is. In het geval een aanvraagdossier onontvankelijk is, vermeldt de schriftelijke kennisgeving de motivering en de mogelijkheid om alsnog binnen een termijn van tien dagen vanaf de datum van de kennisgeving de aanvraag te vervolledigen.

Vervolgens gaat het VEKA na of de ontvankelijke aanvragen voldoen aan de beoordelingscriteria (cf. infra 'de beoordelingscriteria en de weging ervan').

De aanvragen worden beoordeeld door een jury die wordt samengesteld binnen het VEKA.

Per aanvraagdossier bepaalt de jury per beoordelingscriterium een score.

De optelsom van de scores per beoordelingscriterium levert per aanvraag een eindscore op 100 punten op. Op basis van deze eindscores wordt door het VEKA een rangschikking opgemaakt met per aanvraag een gemotiveerd advies.

Tot de budgettaire enveloppe die in het kader van de oproep is vastgelegd, opgebruikt is, sluit de minister met de best gerangschikte promotoren van wie de aanvraag minstens de minimumscore behaalde, een subsidieovereenkomst. Het maximumbedrag per promotor bedraagt 500.000 euro.

De minister bezorgt een gemotiveerde schriftelijke beslissing aan de promotoren die vanwege de rangschikking of de score van hun aanvraag niet in aanmerking komen voor een subsidie.

De beoordelingscriteria en de weging ervan

De volgende criteria worden bij de beoordeling van de subsidieaanvraag gehanteerd:

Beoordelingscriterium	Wegingscoëfficiënt
1° inspelen op beleidsaccenten	0.30
2° bereik en activatie doelgroep	0.25
3° gevraagd subsidiebedrag	0.25
4° deskundigheid en opgedane kennis	0.20

Duiding bij de beoordelingscriteria

1° de mate waarin het project inspeelt op de beleidsaccenten in de oproep

Speelt het voorstel in op de vermelde beleidsaccenten?

In hoeverre is het voorstel inhoudelijk en methodologisch uitgewerkt in een plan van aanpak? Is er een duidelijke en concrete planning van de activiteiten en te behalen mijlpalen over de hele projecttermijn?

In welke mate zijn de vooropgestelde resultaatsverbintenissen voor de geplande activiteiten duidelijk gekwantificeerd?

Zijn de aanpak en de vooropgestelde resultaatsverbintenissen haalbaar?

2° de deskundigheid en opgedane kennis van de promotor met betrekking tot het thema van de oproep

Worden projectmedewerkers met kennis van zaken en ervaring ingezet?

Is er een samenwerking met andere lokale partners opgezet?

Hebben de promotor en desgevallend de partner(s) met gelijkaardige projecten naar de doelgroep eerder resultaten geboekt?

3° de mate waarin de promotor de doelgroep, vermeld in de oproep, bereikt en activeert

Hebben de promotor en desgevallend de partner(s) een bestaande werking en concrete organisatiedoelstellingen naar de doelgroep?

Beschikken de promotor en desgevallend de partner(s) over communicatiestructuren naar de doelgroep (geschreven, digitaal, beeld) en wat is het bereik?

Wordt duidelijk aangetoond dat de promotor en desgevallend de partner(s) in staat zijn om een duidelijke impact bij de doelgroep te realiseren?

4° de gevraagde subsidie voor het begeleidingsproject rond verwarming

Hoe verhouden het gevraagde subsidiebedrag en de vooropgestelde impact bij de doelgroep zich ten opzichte van elkaar?

De minimumscore die behaald moet worden

De te behalen minimumscore voor een subsidieaanvraag bedraagt 60 op 100.

Uitbetaling van de subsidie:

De subsidies worden als volgt beschikbaar gesteld:

- 1° een eerste voorschot van 40 % wordt uitbetaald bij de start van het project;
- 2° een tweede voorschot van 40 % wordt uitbetaald na voorlegging van de bewijsstukken van alle gemaakte onkosten, die minstens 40 % van de subsidie omvatten;
- 3° het saldo van 20 % wordt uitbetaald nadat het VEKA heeft vastgesteld dat de voorwaarden waaronder de subsidie is toegekend, nageleefd zijn en dat de subsidie aangewend is voor de doeleinden waarvoor ze is verleend en nadat een financieel verslag en een functionele verantwoording zijn ingediend.

Informatie en contactpersonen

Op energiesparen.be vindt u naast deze oproep ook het aanvraagformulier (incl. bijlage 1 "projectbegroting").

Voor meer inlichtingen kan u terecht bij het VEKA.

- e-mail: bruno.moens@vlaanderen.be
- telefonisch bij Bruno Moens: 0479/79.48.62

Gezien om gevoegd te worden bij de nota aan de Vlaamse regering die de lancering van een projectoproep ter verdeling van een premie voor de begeleiding van sociale doelgroepen bij het onderhoud en de verduurzaming van de verwarming.

Brussel,

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR